

$y = A + B \cos 2x$ **Obsah** $(0, -3)$

$(\frac{1}{2}\pi, 5)$

Spoločne Intrákoviny

Číslo 1 *** Ročník 5. *** 2008/2009

$S = A + B \cos \pi$

$S = A + B(-1)$

$S = A - B$

Slávili
sme 50.
výročie št.

Výchova ako
hľadanie dobra

Alžbeta II. a my

Študentský nezávislý občasník

Editoriál	1
Náš školský internát kedysi	2
Sprievodné akcie k oslave 50. výročia založenia ŠI	5
Výchova ako hľadanie dobra	7
Na návšteve u majstra	8
Slávnostná akadémia...	8
Hudba nás spája	10
Súťaž v silových disciplínach	10
Hnev	12
Návrat pútnika	13
Imatrikulácia	14
Alžbeta II. a my	14
Naše talenty	16
Môžeme bez nich žiť?	18
Násilie v školách	19
Moja výhra	20
Slohová práca „Moji rodičia“	21
Podľa skutočnej udalosti: Príbeh Mariany	23
Pomoc pre každého	27
Vedeli ste, že...	28

Redakčná rada: Ing. T. Zahradníčková, PhDr. M. Tejová, PhDr. J. Gazdík, E. Rigová, L. Porezaná, D.Malastová, V.Želinská, B.Babjaková, K.Tóthová, S. AL Kanawatiová, K. Handlovičová, M. Chovancová, D. Javorská

Fotografie:
PhDr. Jozef Gazdík,
archív ŠI a internet
Obálka: Silvia Kolesárová

Vtedy a dnes...

Písal sa rok 1958. Americká vládna inštitúcia zaoberajúca sa vesmírnym výskumom začala fungovať pod menom NASA. Bývalý generál Charles de Gaulle bol zvolený za francúzskeho prezidenta. Revolučná armáda Fidela Castra napadla Havanu. V proteste proti

nukleárnym zbraňami sa prvýkrát objavil svetoznámy symbol mieru. V Spojených štátoch amerických prvýkrát vydali kontroverznú knihu Vladimira Nabokova Lolitu. Nikita Chruščov sa stal predsedom Prezídia najvyššieho sovietskeho zväzu. V tomto roku sa narodili osobnosti ako Prince, Madonna, Andrea Bocelli, Michael Jackson a Michael Flatley. My sa ale budeme teraz zaoberať inou dôležitou udalosťou, ktorá sa udiala v roku 1958 práve tu, v Košiciach. V tom istom roku totiž otvoril svoju bránu študentom náš internát. Stalo sa tak presne pred pol storočím, čo znamená, že náš internát oslavuje tento rok "zlaté", päťdesiate výročie svojho fungovania. To je dôvod, prečo sa naša redakcia rozhodla vydať špeciálne číslo, ktoré je venované tejto dôležitej udalosti. Pomocou starých i novších fotodokumentácií, reportáží a článkov by sme vám chceli, milí čitatelia, čo najvernejšie a najzaujímavejšie priblížiť tých päťdesiat rokov. Ako to vyzeralo v internáte vtedy, a čo všetko sa zmenilo alebo nezmenilo za ten dlhý čas. Bol to zaujímavý výskum a výsledok práve držíte v ruke. Dúfame, že sa vám bude páčiť.

Evelyn Rigová
šéfredaktorka

internát kedysi...

V kalendárnom roku

2008 sme oslávili 50. výročie vzniku nášho školského internátu. S našim internátom sú spojené dve pozoruhodnosti. Jednak je jedným z najväčších internátov na Slovensku a jeho história sa viaže k dvom miestam existencie, teda k dvom

budovám. Prvá, pôvodná, dnes už stará budova bola postavená v rokoch 1954-1958. Bola teda ukončená a daná do prevádzky pred polstoročím na Vysokoškolskej ulici č. 4 v Košiciach. Pre zaujímavosť uvádzame, že túto budovu

2

začali stavať na pozemkoch,

na ktorých Bulhari po desaťročia pestovali zeleninu a ovocie.

Po 31. rokoch užívania sa tento ŠI presťahoval na dnešnú Medickú 2. Výstavbou pôvodnej budovy sa vyriešilo ubytovanie pre 600 stredoškolákov, no kapacitu ŠI bolo potrebné postupne rozšíriť, až sa v školskom roku 1970/71 rozrástla na 1103 ubyto-

vaných, kedy bol tento internát naozaj najväčším na Slovensku.

Kapacita ŠI sa rozširovala s postupným pridávaním postelí, neskôr poschodových až dovtedy, kým na jednej izbe spalo 6 chlapcov. 150 ubytovacích miestností, 6 študovní, 4 spoločenské miestnosti a telocvičňa s plochou 400 m² boli k dispozícii vo voľnom čase postupne až 1100 chlapcom.

St'ahovanie ŠI z

3

Vysokoškolskej na Medickú

ulicu nebolo bez problémov.

Výstavba dnešnej budovy trvala celých 11 rokov a stála 45 miliónov korún. Po odstránení mnohých technických nedostatkov sa od 1. septembra do 13. októbra 1989 domov presťahoval. Pri sťahovaní významnou mierou pomohli študenti sťahovaním nábytku a zariadenia, pri čistení miestností a nábytku a pri vysadení živého plota v areáli novej budovy.

Do povedomia košickej verejnosti sa ŠI na Vysoškoškolskej zapísal nielen svojou kapacitou, vybavením, zariadením ale aj kvalitou pedagógov. V porovnaní s Medickou mali vtedy študenti k dispozícii telocvičňu, ktorá sa využívala nepretržite, dokonca aj na premietanie filmov. V jednom školskom roku mal domov k dispozícii autobus, ktorý sa využíval na

rekreačné a výchovno-náučne zahraničné aj domáce zájazdy, napr. do Užhorodu, Miškolca, Zakopaného, Vysokých Tatier a inde. ŠI sporadicky vydával vlastný časopis „Zora domova“ a mal aj vlastnú hudobnú skupinu, ktorá vystupovala na slávnostiach a večierkoch. Presťahovanie do novej budovy znamenalo pre študentov zlepšenie podmienok po každej stránke. Jedinou nevýhodou je absencia telocvične, ktorá sa musí riešiť prenajímaním telocvični v blízkych ZŠ. Za uplynulé roky bývalo v oboch internátoch okolo 40 000 študentov. V ďalších rokoch tu nájdú ubytovanie nové generácie študentov, pre ktorých sa internát na Medickej 2 stane na

prechodný čas ich druhým domovom.

Prevzaté zo Zborníka ŠI 2008

5 Akcie

Sprievodné akcie k 50. výročiu založenia Školského internátu na Medickej 2 v Košiciach

07 - 09.10.2008 Volejbalový turnaj dievčat na Medickej 2 v Košiciach

14 - 16.10.2008 Stolnotenisový turnaj na Medickej 2 v Košiciach

20.10.2008 Jesenné rapsódie, výstava prác členov krúžku šikovných rúk vo vestibule ŠI na Medickej 2 v Košiciach

21.10.2008 Večer poézie v čajovni Školského internátu na Medickej 2 v Košiciach

21 - 23.10.2008 Malý futbal chlapcov na Medickej 2 v Košiciach na multifunkčnom ihrisku

22.10.2008 Kvíz - Z každého rožku trošku v jedálni na Medickej 2 v Košiciach

23.10.2008 Hudba nás spája. Talenty ŠI na Medickej 2 v Košiciach muzicujú pre rovesníkov zo ŠI v Košiciach

28.10.2008 Výtvarný workshop - prezentácia krúžkov vo vestibule Školského internátu na Medickej 2 v Košiciach

28.10.2008 Súťaže v silových disciplínach na ihrisku ŠI na Medickej 2 v Košiciach

Volejbalový turnaj dievčat

Výstava prác členov krúžku Šikovných rúk

6 Malý fotbal chlapcov

Kvíz – Z každého rožku trošku

Hudba nás spája

Výtvarný workshop

Súťaž v silových disciplínach

Výchova ako hľadanie dobra

Internát je nielen o ubytovaní, ale predovšetkým o výchove mladého človeka v dôležitom období dospievania, ktoré sa považuje za tzv. vpečat'ovacie. Niektoré skúsenosti a zážitky z tohto obdobia zostávajú na celý život a významne ovplyvňujú rozvoj osobnosti.

Oslavy 50. výročia nášho internátu sa niesli v duchu spoznávania minulosti, prítomnosti a poučení do minulosti. Vo výchove si vedenie nášho ŠI s psychologičkou PhDr. A. Prevoznákovou dalo ambicióznu úlohu. Pozrieť sa na výchovu v internátoch z toho najpozitívnejšieho, najúčinnnejšieho a najkrajšieho uhla, z hľadiska **dobra**.

Touto témou sa zaoberali pedagógovia a vychovávatelia na odbornej medzinárodnej konferencii pod uvedeným názvom. Hovorilo sa na nej o tvorivo-humanistickej výchove, o

bezkonfliktnej komunikácii, emocionálnej a sociálnej osamelosti mladého človeka, o agresivite, samospráve, ba aj o humore a ďalších javoch vo výchove. Dobro je však hrejivé iba vtedy, ak vychádza z oboch strán, od vychovávateľa i žiaka.

PhDr. M. Tejová

Akcie 8

Na návšteve u majstra

V rámci osláv 50. výročia ŠI naši žiaci, väčšinou zo ŠÚV, mali šťastie navštíviť unikátny ateliér akademického sochára Arpáda Račku, autora slávneho košického maratónca, košického erbu na Hlavnej ulici, ale aj sochy ľudského mozgu na Medickej 6, okolo ktorého denne prechádzame.

Slávnostná akadémia

Konala sa pri príležitosti 50. výročia založenia Školského internátu na Medickej 2 v Košiciach dňa 07.11.2008 vo Veľkej sále historickej radnice na Hlavnej ulici 59 v Košiciach

S týmto programom:

Privítanie hostí

Prejavy riaditeľky ŠI a pozvaných hostí

Ocenenia pracovníkov ŠI

Kultúrny program

Recepcia v školskom internáte

Hudba nás spája

V novembri je vhodné duchovne si obnoviť telo príjemnou hudbou. Takouto príležitosťou bol koncert, ktorý sa uskutočnil 4.11.2008 v jedálni ŠI. Účinkujúcich bolo dokopy šesť a boli nimi študenti z Konzervatória.

Prvým účinkujúcim bol violončelista so skladbou od Sebastiána Bacha, ktorou vyčaril krásnu atmosféru. Ako ďalšia sa nám predviedla študentka s flautou.

Večer nám spríjemnili aj speváci a speváčky. Zaspievali nám piesne – Šaty, Chlap z kríža, Boli sme raz milovaní

a Padá lístie. Bol tam aj akordeonista, klaviristka a gitaristka. Všetci títo študenti vniesli do tohto dňa príjemný estetický zážitok. Dúfame, že takýchto príjemných chvíľ bude na internáte viac.

Denisa Jevanská a Ladislav Búčko.

Súťaž v silových disciplínach

Prinášame Vám aktuálnu reportáž o súťaži z centra diania Medická 2. Ide o zmeranie síl v trojboji medzi školskými internátmi. Tejto súťaže sa zúčastnilo 15 súťažiacich v 5 disciplínach. V poradí prvá disciplína bola držanie činiak s rozpaženými rukami. Bol to duel. Táto disciplína si vyžadovala plno energie a síl. No však zvíťaziť mohol iba jeden. Skoro každý

duel vyhrávali chalani z Medickej. Sme na nich hrdí. Nasledujúcou disciplínou bolo ťahanie auta lanom na čas. Niektorí boli viacej, niektorí menej úspešní, no hlavná vec, že pán vychovávateľ za volantom sa mnoho krát previezol po tej istej trati. Každému chalano

11

sa po každom potiahnúť

zmenila farba tváre na červeno.

V poradí treťou disciplínou bolo vzpieranie.

Jednalo sa o jednu z najťažších disciplín, pri ktorej sa chalani poriadne zapotili. Veď zdvíhali 70 kg činku. V tejto disciplíne sa obzvlášť darilo Kamilovi a Dominikovi. Jedna radosť. Keďže sme mali silných súťažiacich, tak sa súťaž predĺžila a začalo sa stmievať. Juj zima nám bola.

Ďalšou disciplínou bolo

prenášanie sudov s pivom na

krátku vzdialenosť s hmotnosťou 41 a 63 kg. Pri tejto disciplíne už bola zreteľná únava súťažiacich, lebo im padali sudy. Chlapcom to šlo samozrejme rýchlo, pretože si nejaký ten sud chceli zobrať so sebou. No bohužiaľ neuspeli. Hehe.

Posledná disciplína „mŕtvy ťah“, spočívala v zdvihnutí činky po pás, to sa následne opakovalo. Chalani boli v tejto disciplíne tiež veľmi dobrí.

Dovidenia na budúci rok!

Hnev

Oheň, ktorý zožiera ...

Horí, kým nespáli všetko do poslednej slamky.

Vtedy ale nastupuje väčšie zlo,

Ktoré ovládne vnútorné kráľovstvo.

Je to horšie ako hnev, ktorý ho vyvolal,

Alebo iná ničivá sila.

Horšie ...

Ak sa raz vsadí,

Nikdy sa svojho trónu nevzdá ...

Hovorí sa mu prázdnota.

Veľa vecí, ktoré sme uznali za nepotrebné

Leží teraz v spoločnom, neoznačenom hrobe

Hlboko pod zemou ... je im tam dobre?

Či správne sme sa rozhodli, konali, nikdy sa nedozvieme,

Starí, zatrpknutí, sklamaní na smrteľnej posteli ležíme

Mladosť, staré časy, nad vlastnou hlúposťou plačeme

Žiť, naprávať už nesmieme

A možno tak je to najlepšie.

Evelyn Rigová

Návrat pútnika

Domov. Jasné svetlo na konci cesty ...
Pútnik sa zhlboka nadýchne a ide za svetlom.
Teší sa, nahovára si.
Bude mať oddych a čas rozmýšľať a spomínať
Na svoj život.
Ako sa veki len plavil po mori.
Po mori, premenlivom ako počasie a ovládanom ním.
Každý deň bol zápasom o život
A akým zápasom!
Dobrodružným, nebezpečným, ozajstným ...
Človek tam cítil ako mu prúdi krv v žilách
Námorník sa na mori cíti tak nažive a slobodne ako nikde inde.
Podobný pocit stretne človeka aj po mesiaci v džungli
Večný boj, nádherné prostredie
Nezabudnuteľné
Splynúť s prírodou ...
Byť jej pulzujúcou súčasťou ako za starých čias
Tie hory ...
Tiché, nepokorené, nikdy a nikomu sa nepoddávajúce.
Strmé, holé, čisté.
Ten pocit, keď pútnik objavil nepoznanú jaskyňu
Človek to zažije iba raz
A tie púšte!
Mätúce, horúce, prinášajú do šialenstva
Aké sú nádherné hebké a prívetivé, pritom smrteľné.

Všetky spomienky sa vracajú jedna po
druhej.
Teraz bude mať čas.
Si spomínať
A už nikdy viac nežiť.

Evelyn Rigová
Gym. Šrobárova 4. r.

Akcie

Imatrikulácia

Tak tento slávny pokrik sa rozliehal našou internátnou jedálňou, ktorá dňa 26. novembra bola miestom, kde sa naši prváci stali právoplatnými obyvateľmi nášho internátu. Celý večer sa niesol v znamení dobrej nálady a vtipného, hudobno-zábavného programu. Všetko prebiehalo tak, ako sa na imatrikuláciu patrí. Celý večer ukončila diskotéka pod vedením DJ Nottyho, ktorá bola venovaná všetkým, ktorí sa chceli zabaviť. Všetci boli spokojní a my sa tešíme na

d ďalších nových členov. Novopečeným prvákom prajeme veľa úspechov v škole a nech sa radi vracajú tam, kde by sa mali cítiť ako doma. Takže naši milí prváci,

srdečne Vás vítame !

ab

Alžbeta II. a my

Kto už má také šťastie vidieť anglickú kráľovnú Alžbetu II. ? Nám žiakom zo SUŠ sa to podarilo. Konalo sa to v Spišskej Sobote. Boli sme tam spievať s našim dievčenským zborom a doprevádzal nás školský orchester.

Keď prišlo k tomu dňu s veľkým D, tak sme museli vstávať skoro ráno o pol 4, aby sme všetko stihli a včas sa dostavili do školy, kde nás čakal autobus, v ktorom sme boli všetci natlačení. Cesta sa zdala byť dosť dlhá a únavná. Keď sme tam dorazili, boli sme veľmi vyčerpaní a ledva sme došli do jednej miestnosti, kde sme sa zložili, obliekli sa do čiernobielych rovnošiat, v ktorých sme vyzerali ako mníšky. Keď prišiel ten čas, tak sme sa v nepríjemnej zime vybrali pred porotu a čakali na príchod kráľovnej. Bola nám hrozná zima, a naše habity boli príliš tenké. Pred tým, ako sme sa dostali na pódium, nás prísne prekontrolovali s detektorom kovov,

15

aby sme nespáchali atentát. Z každého okna, dverí a dokonca aj z

kostolnej veže objekt strážili nebezpeční ostreľovači. Keď konečne po dvoch hodinách čakania dorazila kráľovná v sprievode svojho manžela, prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča a jeho manželky, a tak sme celé roztrasené (nie od trémy, ale od zimy) začali spievať. Pozerala sa na nás asi 30 sekúnd a potom šla ďalej. No keďže každá minca má dve strany, tak aj na tomto bolo niečo pozitívne. Veď komu sa podarí vidieť kráľovnú v tesnej blízkosti? Určite nie každému. Sme radi, že sme tam boli a videli sme ju. Všetko to stálo za to.

Nikola a Estera

Timea Ambrúšová

Je žiačkou prvého ročníka gymnázia, býva v školskom internáte krátko, ale už zaujala svojim talentom. Zúčastnila sa celoslovenskej súťaže „Slovensko má talent“ a zaujala nielen porotu, ale aj divákov svojim brušným tancom. Mohli sme ju vidieť aj na slávnostnej akadémii pri príležitosti 50. výročia založenia ŠI, kde jej tleskali všetci prítomní.

Redaktorka časopisu Spoločne ju navštívila a vyspovedala:

1. Ako si spomínaš na svoje detstvo ?

Bola som bacuľaté ukecané, ale múdre dievčatko. Hneď ako som sa vrátila zo školy, sadla som si k barbie domčeku a hrala som sa s bábikami, až kým neprišla moja mama z práce a začali sme sa učiť. Tak toto bola moja každodenná činnosť.

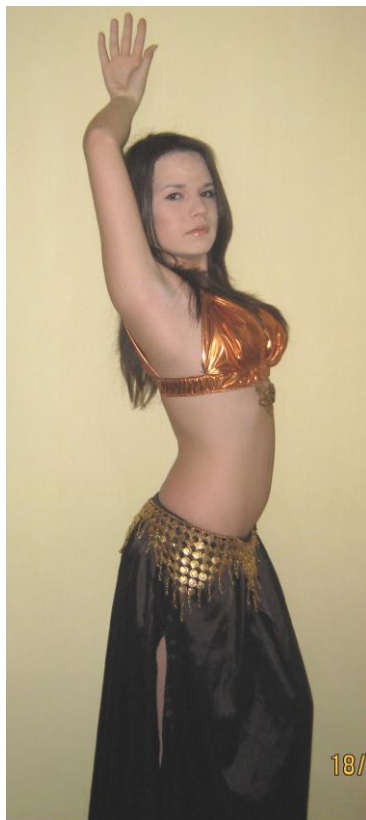
2. Aké sú tvoje záľuby?

Je ich strašne veľa, lebo som neposedná a vždy dačo musím robiť. Medzi moje najobľúbenejšie patria: tanec, móda (to mi asi ostalo z detstva, z obliekania bábik), egyptológia, jazyky... no a škola. Aj keď to nie je záľuba, ale zaberá najviac z môjho času.

3. Na akú školu chodíš?

Na Španielske gymnázium, presnejšie – Gymnázium Park mládeže

4. Prečo si sa rozhodla práve pre Španielske gymnázium?

Preto lebo milujem Španielsko, Latinskú Ameriku a všetko, čo k nej patrí (tanec, hudba, temperament...)

5. Čo ti dáva tanec ?

Tanec? Veľmi veľa. Je to jedna z vecí, pre ktorú žijem. Nie je to len obyčajná záľuba. Je to kúsok zo mňa.

6. Čo ti dáva život na internáte?

Za ten krátky čas som sa veľa naučila nielen o živote, ale aj seba samú som viac spoznala. No a samozrejme som oveľa samostatnejšia ako predtým.

7. Aké máš predstavy o svojej budúcnosti?

Po skončení strednej školy by som chcela ísť pracovať. Ale nie na veľmi dlho, tak na dva roky ako letuška. A potom na vysokú školu do Španielska, alebo do Bratislavy. To sa ešte upresní, no som si istá, že tancovať neprestanem.

8. Akých chlapcov uprednostňuješ?

Tak toto je dosť ťažká otázka. Nemusí až tak dobre vyzerat' ako Channing Tatum alebo Jesse Metcalfe a ani nemusí byť až taký múdry ako Albert Einstein. Takých

priemerných...

9. Veríš na lásku na prvý pohľad ?

Ani nie, viem, že prvý dojem je veľmi dôležitý, ale človeka, ktorého by som milovala, musím spoznať. Nie len výzor je dôležitý, ale aj srdce.

Dominika

Môžeme bez nich žiť?

Presne viem, čo ste si pomysleli po prečítaní názvu: „Och, samozrejme, že môžeme žiť bez škôl. Sú milióny ľudí, ktorí bez nich žijú“.

História škôl je veľmi dlhá a bohatá. Rozvinuté krajiny mali vždy

veľmi dobré vzdelávanie.

V starovekom Egypte, Číne a Indii to boli najčastejšie kňazi, ktorí odovzdávali svoje poznatky mladším generáciám.

V starovekom Grécku kládli veľký dôraz na výučbu detí.

Bohatí Gréci si často najímali

učiteľov pre celé rodiny. Rimania si naopak ako učiteľov brávali otrokov. V stredoveku bolo vzdelanie v rukách cirkvi. Obyčajní ľudia vtedy nechodili do škôl, nevedeli písať ani čítať. Kláštory boli strediskom učenia. Mali knižnice a rôzne miestnosti prispôsobené na vyučovanie, tzv. učebne. Mnohé z týchto kláštorov sa neskôr stali univerzitami. Najstaršia univerzita v Európe bola založená v Bologni, v Taliansku v roku 1119, potom v Paríži, Oxforde, Cambridge a v Prahe. Pražská Univerzita bola založená kráľom Karolom IV. V roku 1348. Najstaršia univerzita na Slovensku je Academia Istropolitana, založená v Bratislave v roku 1465. V 17. a 18. storočí sa začína chodiť do škôl. Nové metódy boli veľmi populárne. V našej krajine sme mali úžasného experta a učiteľa, Jána Amosa Komenského /1592 – 1670/. Napísal mnoho základných učebníc a začal s tzv. „priateľskou výučbou“.

Školy v posledných storočiach sa veľmi odlišovali od dnešných moderných škôl. Oficiálnym jazykom v našej krajine bola latinčina až do polovice 19. storočia. Ľudia veľmi nerozumeli tomu, prečo by deti, hlavne dievčatá mali chodiť do škôl. Pomoc rodičom pri prácach okolo domu bola oveľa dôležitejšia.

Dnešná situácia je úplne iná. Deti majú povinnú školskú dochádzku a v školách sa učia všetko v ich rodnom jazyku.

Veronika Želinská

Násilie v školách

Šikana je dnešný obrovský problém, ktorý existuje na všetkých školách . Štatistiky hovoria, že až okolo 15 – 25% študentov je šikanova- ných.

Čo je to šikana ?

Tak si to zhrnieme :

- všeobecne fyzické a psychické ubližovanie iným,
- prezývanie,
- ohováranie,
- ignorovanie,
- zastrašovanie,
- ničenie osobných vecí,
- bitky,
- násilné bratie vecí, peňazí,
- výhražné telefonáty,
- výhražné e – mails alebo sms správy,
- vysmievanie sa z výzoru, národnosti, náboženstva ...

Prečo deti šikajú ?

Je veľa dôvodov prečo deti šikajú! Tým hlavným je, že sa cítia byť silnými, múdrymi, zaujímavými, populárnymi... Pretože ich nikto nikdy nešikanoval., alebo príliš šikanoval.

Aké sú následky šikania?

Niektorí ľudia si myslia, že pre deti a tínedžerov je to normálne, ale môže to priniesť veľa problémov. Šikované deti často chodia domov s modrinami, roztrhaným oblečením, často sú veľmi tiché a opustené, agresívne voči súrodencom, nepracujú veľmi dobre v škole, majú poruchy spánku alebo stravovania. Veľa z nich sa už neraz pokúsilo o samovraždu .**Prečo je šikanie škodlivé?**

Ľudia sa cítia byť osamelí, nešťastní a nechránení. Deti sa často obávajú školy a odmietajú do nej chodiť. Často sú choré, začínajú fajčiť, piť alkohol a biť sa

20

s ostatnými. Mnohí z nich majú neskôr v živote

obrovské problémy.

Čo môžeš robiť ak si šikanovaný?

Je veľmi dôležité uvedomiť si, že tým problémom nie si ty! To šikanovanie je problém. Každý má právo cítiť sa bezpečne. Ak si odlišný od ostatných a nie je to nič zlé, nehanbi sa za to! Naopak, buď na to hrdý! Pokús sa mať čo najviac kamarátov a ignoruj šikanu. Mal by si o tom povedať

niekomu dospelému – rodičom, profesorom. Ak je pre teba ťažké hovoriť o tom, tak to napíš...

Ako pomôcť šikanovanému priateľovi.

Pokús sa to zastaviť a ukáž, že je to hlúpe. Oslov dospelých. Občas je najlepšie spriatelieť sa so šikanovanými deťmi, aby sa necítili takí osamelí. A samozrejme – Nešikanuj iných!

Veronika Želinská

Moja výhra

Naša imatrikulácia na škole je dosť výnimočná od ostatných. Dievčatá sú oblečené v kokteilových šatách, chlapi v oblekoch a celé sa to nesie v sviatočnom duchu. Už len to jedlo by sa mohlo zlepšiť. Bagety a džúsy v krabičkách sa nám nepáčili. Ale tombola stála za to. Veď už len prvá cena bol poukaz na vodičský kurz, ktorý bol v hodnote 12 000 Sk. Kto by to nechcel vyhrať? Ostatné ceny boli: 2x príručka pre vodiča začiatočníka (400 Sk) a zápisník, dámska a pánska kozmetika Adidas a zápisník, dáždík, súprava pre romantický večer... A navyše

nežrebovali nás podľa cien od 10. po 1., ale ceny sme si žrebovali sami. Ceny sa pomaly míňali, ale 1. cena tam ešte stále bola. Kto si ju vytiahne? Tretiaci, štvrtáci či piatáci boli veľmi nedočkaví. No načo by bol vodičský preukaz nám prvákom a druhákom, ktorí sme nemali ešte 18? Imatrikulácia pre prvákov a zatiaľ si žiaden prvák cenu nevyžreboval. Už som si svoj tombolový lístok odkladala a vravela spolužiačkom, že ja také šťastie vyhrať

21

prvú cenu mať nebudem. Moja spolužiačka na to

povedala, že nemám kecať, že také šťastie mať určite budem. Ani nie 5 minút na to moderátor prečítal moje číslo. Ja a celá moja trieda sme sa začali veľmi smiať. Celá rozosmiata som šla na pódium. Medzi cenami boli už iba posledné 4 výhry. Riaditeľka si obálky ešte raz prekontrolovala a vhodila ich do sklenenej gule. Vytiahla som si stále so smiechom na tvári obálku z prostriedku. Riaditeľka ju pomaly otvárala. Keď ju otočila bolo

Príbeh

tam napísané 1. cena.

Nemohla som tomu uveriť. Bolo to neuveriteľné. Celá trieda sa tešila, vrátane mňa, len tretiaci, štvrtáci a piatáci boli nešťastní, že to nevyhrali práve oni. Cítila som sa zmätene, čo s tým poukazom spravím, veď mám iba 14. To čo som vtedy povedala, bolo len zo žartu a nikto to nebral vážne, nakoniec všetci sme sa dobre pobavili, že aj neskutočné sa môže stať skutočným.

Lucia

Slohová práca žiaka ZŠ na tému: „Moji rodičia“

Rodičia sa delia na dve

časti: matku a otca. Matka sa ešte rozdeľuje na ženu v domácnosti a v zamestnaní. Doma sa potom ešte skladá

z manželky, matky, kuchárky, upratovačky, práčky, nakupovačky, účtovníčky, vychovávateľky... ostatné si nepamätám, ale mama toho vie vymenovať viac, ako napr. slúžka, otrok a iné. Matka sa vyznačuje tým, že sa zázračne nachádza na viacerých miestach naraz, vie

Príbeh

22

v jednej chvíli myslieť na

veci, pričom desať vecí robí súčasne. Vidím na vlastné oči, ako po návrate zo zamestnania dá variť vodu na sporák, zatiaľ čo zamiesi cesto na rezance. Pritom jej ide práčka, do ktorej chodí vymieňať bielizeň, mne vymýšľa vety oznamovacie, rozkazovacie, opytovacie a našu Olinku skúša z veľkej násobilky. Že potom prebalí malého Karolka a zarobí mu na Sunar s krupicou, to ani nezbadám. Dve oči mi na to nestačia. Lebo keď potom zasadnem k večeri, už je namletý mak aj orechy na varené rezance a ja mám na kolenách teplákov zašité nové diery. Olina má umyté vlasy a bielizeň je rozvešaná po balkóne. Darmo si mamu potajme obzerám. Mama má aj Karola s fusakom.

Otec sa neskladá ani nerozdeľuje. Nachádza sa v zamestnaní a doma, ale doma ho nájdete málokedy. Okrem raňajkovania a večerania, keď sedí pri stole, vyskytuje sa obyčajne v kresle, alebo na gauči

a býva zakrytý novinami. Zanecháva po sebe vždy tie

isté stopy: roztvorené prevrátené noviny a cigaretový popol, niekedy aj v popolníku. Na rozdiel od mamy, hoci má tiež dve ruky, prichádza domov s rukami prázdny. Či vie násobilku, neviem, ale písať asi nevie, lebo žiacku knižku mi ešte ani raz nepodpísal. Ani to nie je ešte preskúmané, prečo patrí do skupiny rodičov, keď na rodičovské vôbec nechodí.

Pán učiteľ povedal, aby sme sa pri písaní tejto úlohy zamysleli nad prácou svojich rodičov. V škole pridelujú žiaka, ktorý riadne nepracuje, čiže neučí sa, dobrému a usilovnému žiakovi, aby sa pri ňom niečo naučil. A tak si myslím, že pri sobášii pridelujú mužov ženám, aby ich ženy niečomu dobrému naučili a mali na nich dobrý vplyv. Mojej mame sa to zatiaľ nepodarilo.

23

Príbeh Mariany

Podľa skutočnej udalosti

Steny internátu. Ony sú ozajstnými svedkami života tých päťdesiatich rokov v našom prechodnom domove. Ako sa tisíce mladých ľudí odlúčili od rodičov a začali žiť päť dní v týždni samostatný život. Tie steny boli, a budú tu ešte dlho, aby pozorovali ako dospievame. Generácia za generáciou... Ony vidia naše dobré i zlé chvíle. Zažili už náš hnev, slzy, smiech, radosť, a vedia o všetkých našich tajomstvách. Väčšinou nás videli smiať sa, zoznamovať, prežívať najkrajšie obdobie našej mladosti. Videli nás tešiť sa z našich úspechov, či už väčších alebo menej podstatných, ktoré nás potešili. Boli však svedkami aj

Príbeh

takých udalostí, na ktoré by sme najradšej zabudli, o ktorých radšej mlčíme. Steny

nás neprezradia...

Stala sa však jedna výnimka. Stena prehovorila... a porozprávala nám niečo, čo sa stalo pred mnohými rokmi...

'Takže vy chcete počuť nejaký starý príbeh? Ale keď je ich tak veľa... ťažké je vybrať si medzi nimi...

Spomínam si akurát na jeden špeciálny, ktorý sa stal možno raz za päťdesiat rokov. Na príbeh Mariany. Na jej posledný deň na tomto internáte...

Nikto vtedy nečakal, že to zájde až tak ďaleko. Dokonca ani ja. Napriek tomu deň, o ktorom vám teraz porozprávam, sa začal celkom obyčajne.

Mariana vstala a vychystala sa. Dlhو si vyberala šaty, ktoré si obliekla a ešte dlhšie sa maľovala. Chcela byť výnimočne pekná. Veľmi sa na dnešok tešila. Dôvodom bolo, že sa mala v ten deň stretnúť s Rickym, ako ho s obľubou volala ona. Meno Richard znelo asi príliš staromódne. Bol to jej priateľ.

24

Očakávala, že ju Ricky niečím prekvapí, nejakým darčekom. Ved' kedy, keď nie dnes? Dnes ju bude určite

obsypávať láskou a starostlivosťou, ako sa patrí. Ako som sa včera dozvedela, Mariana po troch mesiacoch presvedčania splnila jeho želanie a poddala sa mu. Ona by bola s tým najradšej ešte trochu počkala, ale keď on to tak veľmi chcel! Keď sa nad tým zamyslí, na čo by aj bola čakala? Na koho? Ricky je jej celoživotnou láskou, aj tak by sa to bolo stalo... skôr, či neskôr.

Mojím názorom je, že nič nie je horšie ako prvá láska. Je to ako keby opona padla, zatieni mozog ako zatmenie mesiaca. Nevidím to prvýkrát. Najhoršie je to ale s prváčkami. Mariana bola ukázkovým príkladom. Bolo to veľmi milé a trochu naivné dievča, ktoré bolo až po uši zamilované.

Ricky, objekt jej lásky, bol maturant s "tými najmodrejšími a najočarujúcejšími očami na celom svete". Ako som sa dozvedela od jej spolubývajúcich, samozrejme keď tam ona nebola, Ricky

jedno, druhá zase pravý opak. Nikdy neviem, čo z toho, čo počujem, je pravda, čomu sa dá naozaj veriť. Po tých všetkých rokoch som sa ale naučila, že časom sa aj tak dozviem pravdu. Tak sa stalo aj v Marianinom prípade.

Konkrétne detaily toho, čo sa v ten deň stalo, som vedela poskladať do jedného celku až neskôr. Dlho sa o tom ešte hovorilo. Aj sa niečo pridalo, aj sa na niečo zabudlo, ako to chodí, veď viete. Jej spolubývajúce, ktoré boli aj jej spolužiačkami a najlepšimi kamarátkami, sa o tom rozprávali po celý nasledujúci týždeň. Rozoberali každý deň do noci, čo videli a počuli v ten deň. Mali výčitky svedomia. Aby som nezabudla, ony boli jediní svedkovia toho, čo sa v ten deň stalo. Okrem Mariany samozrejme. Ona sa však nemohla k tomu ozvať, keďže bola v nemocnici po výplachu žalúdka.

Ja vám vierohodne môžem porozprávať akurát to, čo sa

25

bol aj "tým najväčším sukničkárom na celom šírom svete". Povedzte mi, kto sa v tom má vyznať? Jedna tvrdí

stalo poobede. Približne o druhej sa dievča vrátilo do izby. Aj som sa čudovala, nikdy sa nevrátila zo školy tak

skoro keď sa mala stretnúť s Rickym. Po čase som si všimla, že plače. Aj som si pomyslela, že koľkokrát ju ešte asi uvidím plakať. Boli to zbytočné úvahy. Po tom dni som Marianu už nikdy nevidela.

Po čase nabehli za ňou aj ostatné dievčatá. Snažili sa ju aspoň trochu utešiť. Ona ich slová ani nevnímala. Po polhodine sa jedna zdvihla s tým, že už ju to nebaví a aj tak za to Mariana môže sama. Toto nemala povedať. Neskôr to aj horko oľutovala.

Mariana sa po jej slovách celkom zrútila. Chudák dievča, toto bolo naozaj nepekné. Každého poslala preč s tým, že chce byť sama. Odišli.

Ešte dlho plakala a si šepkala slová ako 'prečo?', 'ako si len mohol?', alebo: '...a ja som si myslela, že ma ľúbiš...'. Keď sa v škole stretli, Ricky sa jej ani nepozdravil. Ignoroval ju celý deň. Mariana sa ho na obede išla spýtať, že čo sa stalo. Ricky jej povedal, že ju

Nevidela som jej tvár, stála mi chrbtom, ale toľko som videla, že niečo hľadá v skrinke. Videla som ju vychádzať s piatimi balíčkami tabletiiek. Boli to tabletky na bežné choroby, ktoré im zabalili starostlivé mamičky. Prebehla do kúpeľne. Po krátkom čase sa vrátila naspäť. Posadila sa na posteľ a len tam sedela. Po čase jej prišlo zle a vyšla z izby. Pred izbou odpadla. Dievčatá hneď pribehli a začali po sebe pokrikovať:

'Mariana!'

'Preboha! Čo jej je?'

'Mariana preber sa!'

'Hlupaňa! Nevidíš, že ona odpadla?'

'Holky, v koši sú samé obaly od tabletiiek.'

'To akože myslíš, že ona...?'

'A pre čo iné by tu asi ležala v bezvedomí?'

'Ja neviem!'

'Čo teraz? Čo urobíme?'

'Ja neviem... je to celé ako v blbom filme'

'Ale čo s ňou? Ved' dačo musíme urobiť!'

26

už neľúbi a už má inú. Celá jedáleň to počula. Mariana s plačom vybehla. Zrazu prestala plakať.

'Vie dakto čo by sa malo teraz robiť?'

'Čo si myslíš? Jasné že nie!'

'A ona sa nehýbe...'

'Skočte dakto pre tú, zo zdravotnej, viete, pre tú Zuzku!'

'Jasné! Ona by mala vedieť, čo sa má teraz robiť.'

'Bežím!'

'Ale rýchlo!'

'Veď už bežím!'

To dievča zo zdravotnej vedelo čo robiť. Na jej pokyn ju zdvihli a preniesli k toalete. Vtedy sa už preberala. Donútili ju, aby vyvracala všetky tabletky, ktoré v sebe mala. Zuzka pre istotu zavolala aj záchrannú službu a oni ju potom odviezli.

Po týždni prišla jej mama a zbalila všetky Marianine veci.

Dlho sa vtedy o tom hovorilo. Počula som aj rôzne klebety o tom, že Mariana otehotnela a potom po výplachu žalúdka potratila, alebo že porodila syna alebo dcéru s modrými očami a iné zdramatizované

príbehy. Pravda je taká, že

nikto nevie čo sa s ňou naozaj stalo, keďže sa rodina rýchlo presťahovala do iného mesta, kde ju nikto nepoznal.

To bol príbeh Mariany. Verím však, že naše steny taký smutný príbeh zažili len málokedy. Koľko iných príbehov by mohli tie steny prerozprávať! Príbehy staré i nové, veselé aj smutné. Aký by bol ten váš?

Evelyn Rigová

(mená postáv sú vymyslené, ako aj koniec príbehu pre dramatickosť – sanitku neprivolali, zvládla to aj 'Zuzka'. Pravdou však je, že 'Mariana' sa z internátu vysťahovala)

POLÍCIA – 158

PRVÁ POMOC – 155

POŽIARNÍCI – 150

INTERNÁT – VRÁTNICA – 055 643 56 88

INTERNÁT – SEKRETARIÁT – 055 643 55 73

VEDÚCA JEDÁLNE – 055 789 47 05

ZÁSTUPCA RIADITELKY – 055 64 29 052

ORANGE INFOCENTRUM – 970

INFORMÁCIE O ODCHODOCH A PRÍCHODOCH VLAKOV

A AUTOBUSOV – ORANGE – 999

E-MAIL: dmmed@dmmed.sk

WEBOVÁ STRÁNKA: www.dmmed.sk

Užitočné informácie:

Miestnosti, ktoré môžete v ŠI využívať :

Prízemie – čajovňa č. 20

stravovacie oddelenie

1. poschodie – internetová miestnosť č. 122

zborovňa č. 110

FO – NO č. 107

sekretariát č. 113

knižnica č. 112

2. poschodie – internetová miestnosť č. 210

posilňovňa č. 212

3. poschodie – skupinová miestnosť č. 310

posilňovňa č. 312

4. poschodie – stolnotenisová miestnosť č. 410

posilňovňa č. 412

5. poschodie – redakcia SPOLOČNE č. 512

stolnotenisová miestnosť č. 510

6. poschodie – stolnotenisová miestnosť č. 610

študovňa č. 612

7. poschodie – stolnotenisová miestnosť č. 710

herňa č. 712

8. poschodie – zrkadlová sála č. 810

tvorivé dielne č. 812

Vedeli ste, že ...

- * štúrovský básnik Andrej Sládkovič pochádzal zo 14 detí?
- * štúrovského básnika Janka Kráľa prezývali aj divný Janko, pretože niektoré básne, ktoré napísal, hneď aj spálil? Dodnes nevieme, kde je pochovaný a nepoznáme ani jeho skutočnú podobu.
- * anglický dramatik William Shakespeare sa narodil 23. 04. 1564 a zomrel 23. 04. 1616, teda v deň svojich narodenín?
- * slávny umelec Leonardo da Vinci bol nemanželským dieťaťom a odmalička sa učil písať sprava doľava? Svoje výskumy zapisoval sotva čitateľným zrkadlovým písmom.
- * vedkyňa Maria Curieová – Sklodovská bola prvým a zatiaľ jediným človekom na svete, ktorému v dvoch rôznych odborov udelili Nobelovu cenu – Fyzika/Chémia ?
- * slávny skladateľ J. S. Bach (jeho meno v preklade znamená potok, mal s 2 manželkami 20 detí, ale len 9 prežilo?
- * Svetoznámy maliar Vincent van Gogh, ktorého obrazy sa dnes predávajú za milióny dolárov, žil v obrovskej chudobe a za svojho života predal iba jediný svoj obraz?
- * Alberta Einsteina, človeka, ktorého považujú za najvýznamnejšiu osobnosť minulého storočia, učiteľa ohodnotili na gymnáziu z matematiky a fyziky štvorkou?
- * maliar Pablo Picasso sa občianskym menom volal Pablo Ruiz? Meno získal po matke, ktorá sa za slobodna volala Picasso.
- * vynálezca Thomas A. Edison pomenoval svoju prvú žiarovku svietiacou cibuľou?

To nevymyslíš...

- ❖ Nepremokavá osuška
- ❖ Slnčné okuliare, ktoré svietia v tme
- ❖ Ponorka s koráľkovým závesom namiesto otvoru
- ❖ Kniha – Ako sa naučiť čítať
- ❖ Nafukovací terč
- ❖ Voda v prášku
- ❖ Invalidný vozík na šliapací pohon
- ❖ Porciovaný čaj v nepremokavých vrecúškach

Tak toto ste určite netušili...

- * Motýle ochutnávajú nohami.
- * Slony sú jediné zvieratá, ktoré nevedia skákať.
- * Krava vylezie na schody, ale zliezť z nich nevie.
- * Pštros má väčšie oko ako mozog.
- * Krokodíl nedokáže vystrčiť jazyk.
- * Veľkosť vašich očí sa od narodenia nemení, ale nos a uši sa zväčšujú.